

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 19P/59/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320201460
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2020:2320201460.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní pred sudkyňou JUDr. Táňou Šefčíkovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: G. O., narodená XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, bytom ako matka, dieťa rodičov - matky: P. P., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, P. F., zastúpená: JUDr. Lucia Sukopová, advokátka so sídlom Františkánska 5, Trnava, a otca: U. O., narodený XX.XX.XXXX, bytom X. XXXX/XX, F., o návrhu matky na úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Maloletá sa zveruje do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia majú právo maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 120 Eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 15.04.2020.

III. Dĺžné výživné za obdobie od 15.04.2020 do 30.11.2020 v sume 904 Eur je otec povinný zaplatiť do troch dní, k rukám matky, od právoplatnosti rozsudku.

IV. Styk otca s maloletou sa upravuje tak, že otec bude oprávnený sa stretávať s maloletou každú sobotu v kalendárnom roku od 15:00 hod. do 18:00 hod., s tým, že matka je oprávnená byť prítomná pri styku a otec je povinný strpieť prítomnosť matky.

V. Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 15.04.2020 sa matka maloletej G. domáhala jej zverenia do jej osobnej starostlivosti s tým, že matka ju bude zastupovať a spravovať jej majetok. Otec bude zaviazaný prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 120 Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu. Dĺžné výživné bude otec povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Navrhla tiež upraviť styk otca s maloletou tak, že otec bude oprávnený stýkať sa s dcérou každú sobotu od 15:00 hod. do 18:00 hod., pričom matka bude oprávnená byť prítomná pri stretnutiach otca s dcérou. Maloletá sa narodila zo vzťahu matky a otca, ktorí neboli zosobášení. Zo spoločnej domácnosti sa matka spolu s maloletou odsťahovala pred dvoma rokmi, keď mala maloletá jeden rok. Dôvodom rozpadu vzťahu bola strata záujmu o maloletú, ako aj o jej matku, zo strany otca, nepodieľanie sa na výchove a starostlivosti o maloletú. Otec maloletej napokon matke priznal svoju drogovú závislosť, ktorá mohla byť, a zrejme aj bola, dôvodom jeho nezájmu o rodinný život. Matka sa spolu s maloletou odsťahovala k svojej matke do rodinného domu v P. F., kde bývajú doteraz, spolu so sestrami matky. Ide o rodičovský dom, pričom matka matky mal. G. je vdova a o svoje dcéry (odkázané ešte na ňu výživou) sa stará sama. Od odsťahovania sa matky s mal. G. zo spoločnej domácnosti otec dcérku navštevoval, a to párkrát mesačne. O mal.

G. sa dostatočne nezaujímal, čo bolo napokon aj dôvodom rozpadu vzťahu rodičov maloletej (okrem iných dôvodov). Aj preto je v súčasnosti maloletá na matku naviazaná, prirodzene, je to aj kvôli útlému veku maloletej, keďže má len 3 roky. Rodičom sa nepodarilo dohodnúť na pravidlách stretávania sa otca s dcérou, pričom matka nemá v úmysle brániť kontaktu otca s mal. G. a budovaniu si rodičovského vzťahu, berie však ohľad v prvom rade na maloletú. Nakoľko u otca stále pretrváva drogová závislosť, matka trvá na svojej prítomnosti na stretnutiach otca s dcérou. Otec nebol zvyknutý sa o maloletú starať samostatne, ani za trvania spoločnej domácnosti, nemá s maloletou vytvorený tak blízky vzťah ako jej matka. Rodičia sa tiež nedohodli ani na výške výživného. Od rozpadu vzťahu účastníkov otec prispieval na potreby dcéry nepravidelne, nejaký čas bol aj nezamestnaný, tak neprispieval vôbec. V čase, keď bol zamestnaný, prispieval na výživu maloletej sumou 100 - 150 Eur mesačne. Matka je momentálne tesne po skončení rodičovskej dovolenky, začala pracovať, pričom zo zamestnania očakáva príjem vo výške cca 650 Eur netto mesačne. Poberá rodinné prídavky na mal. G.. Je zdravá, so svojou osobou má spojené len bežné výdavky. Mesačne prispieva svojej matke na bývanie a chod domácnosti sumou 200 Eur. Maloletá G. je zdravá, navštevuje materskú škôlku. Otec maloletej je momentálne nezamestnaný. Matka nepozná bližšie okolnosti. Iné vyživovacie povinnosti okrem mal. G. otec nemá.

2. Uznesením č.k. 19P/59/2020-7 zo dňa 06.05.2020 súd ustanovil maloletej za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta (ďalej len „kolízny opatrovník“).

3. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 29.06.2020 vyplýva, že dňa 19.06.2020 bolo vykonané šetrenie v domácnosti matky maloletého dieťaťa na adrese P. F., B. XXX. V spoločnej domácnosti býva aj matka navrhovateľky G. P., narodená XX.XX.XXXX a sestry navrhovateľky, plnoletá F., narodená XX.XX.XXXX a maloletá O., narodená XX.XX.XXXX. Rodina spoločne obýva jednopodlažný rodinný dom, ktorého vlastníkom je stará matka maloletého dieťaťa. Domácnosť bola zariadená účelným nábytkom, poriadok v domácnosti bol v čase návštevy na požadovanej úrovni. Matka prispieva starej matke na chod domácnosti 150 Eur až 200 Eur mesačne. Matka maloletého dieťaťa je zamestnaná v spoločnosti G. F. v sklade s čistým mesačným príjmom 600 Eur a je poberateľkou prídavku na jedno dieťa vo výške 24,95 Eur. Stará matka maloletého dieťaťa je zamestnaná v spoločnosti I.D.C. B. ako výrobný operátor s čistým mesačným príjmom 700 Eur, plnoletá sestra matky pani F. je zamestnaná v spoločnosti U. kde má na starosti onlineshop s čistým mesačným príjmom 600 Eur. Maloletá sestra matky O. je študentkou F. strednej odbornej školy v Z.. Maloletá G. navštevuje Materskú školu v P. F.. Navštevujú metabolickú ambulanciu v V. raz ročne, inak je zdravá. Matka počas rozhovoru uviedla, že pred asi 2,5 rokmi žila s otcom maloletého dieťaťa v spoločnej domácnosti v P.. Ďalšie 4 mesiace žili aj v domácnosti starých rodičov zo strany otca maloletej v F.. Od júna 2018 žije matka s maloletou dcérou v domácnosti starej matky maloletého dieťaťa. Matka uviedla, že síce otec má k maloletej vytvorený pozitívny vzťah. Otec je s maloletou dcérou v kontakte raz za dva až tri týždne, inak iba telefonicky. Otec maloletého dieťaťa je podľa vyjadrenia matky nezodpovedný, o maloletú sa aktuálne postarať nedokáže. Matka má obavu aj z užívania omamných látok otca vzhľadom na to, že v čase keď žili v spoločnej domácnosti viackrát našla vrecúško, v ktorej sa nachádzal podľa matky pervitín. Vzhľadom na záhaľčivý a nezodpovedný spôsob života otca by bola najradšej, keby stretávania otca s maloletým dieťaťom prebiehali za jej prítomnosti. Maloletá uviedla iba, že má svojho otca rada. V čase šetrenia sa na adrese, kde sa zdržiava otec nenachádzal nikto v čase šetrenia. Otec maloletého dieťaťa sa teda na základe predvolania dostavil na úrad dňa 26.06.2020. Hneď po príchode sa ospravedlnil za meškanie, avizoval silné bolesti zubu. Uviedol, že žije spolu so svojou matkou pani Z. O., narodenou XX.XX.XXXX a plnoletým bratom U., nar. XX.XX.XXXX v spoločnej domácnosti na adrese F., X. XXXX/XX. Rodinný dom sa nachádza v ich spoločnom vlastníctve. Celkové náklady na domácnosť otec maloletého dieťaťa uviedol vo výške 400 Eur až 500 Eur mesačne, ktoré uhrádzajú spoločne. Otec maloletého dieťaťa je dobrovoľne nezamestnaný. Predtým bol zamestnaný na dohodu v spoločnosti O., odkiaľ bol koncom decembra 2019 prepustený z organizačných dôvodov. Stará matka maloletého dieťaťa je evidovaná ako uchádzača o zamestnanie. Plnoletý brat otca maloletého dieťaťa je zamestnaný ako učiteľ, otec jeho príjem uviesť nevedel. Otec po nebohom otcovi zdedil pozemky, ktoré sa predali a zo získaných financií aktuálne žijú. Otec maloletého dieťaťa uviedol, že má vedomosť o tom, že maloletá dcéra navštevuje Materskú škôlku v P. F.. Maloletá mala problémy so zrážanlivosťou krvi a z toho dôvodu maloletá chodí na kontroly do ambulancie, otec si však nevedel spomenúť kde chodia a ako často. Inak je maloletá zdravá. Približne od roku 2019 nežije s matkou maloletého dieťaťa v spoločnej domácnosti. Ohľadne stretávania s maloletou dcérou uviedol, že sa stretávania uskutočňujú na základe „nálady“ matky, a to približne dvakrát do mesiaca. Otec je s maloletou dcérou v telefonickom kontakte v čase keď má kredit na telefón. Stretávania s maloletou sa uskutočňujú len za prítomnosti matky

maloletej. Odmieťa akékoľvek tvrdenia matky ohľadne jeho užívania omamných látok a stretávania sa s „pofidernými ľuďmi“, ktorí by mohli akokoľvek ublížiť maloletej dcére. Matka odmieťa brávať maloletú na návštevu k starej matke z jeho strany, dôvod mu však nie je známy. Otec má záujem sa stretávať so svojou maloletou dcérou čo najčastejšie, kedy by čas využil aj na stretávanie maloletej s jeho rodinou. Tiež by bol rád, keby maloletá prespala v jeho domácnosti. Čo sa týka prispievania výživného na maloletú dcéru uviedol, že prispieval od času odsťahovania sa matky zo spoločnej domácnosti vo výške 150 Eur až do februára 2020. Z dôvodu, že otcovi nebolo umožnené stretávanie s dcérou, výživné otec maloletej prestal uhrádzať. Pokiaľ mu bude umožnené stretávanie, otec bude i naďalej prispievať na výživu maloletého dieťaťa.

4. Dňa 06.07.2020 súd pojednával v neprítomnosti otca, ktorý si neprevzal predvolanie na pojednávanie v odbernej lehote. Podľa vyjadrenia matky a kolízneho opatrovníka však vedel o termíne pojednávania. Matka však navrhla, aby právo zastupovať maloletú, a spravovať jej majetok mali obaja rodičia. Matka sa domnieva, že otec maloletej je naďalej drogový závislý, preto navrhuje upraviť stretávanie sa v zmysle návrhu. Matka sa rozhodla podať návrh z dôvodu, že s otcom maloletej nežijú v spoločnej domácnosti približne 2 roky a otec prestal dobrovoľne uhrádzať výživné do februára 2020. Dovtedy uhrádzal výživné do výšky 150 Eur mesačne, z čoho je zrejmé, že je schopný uhrádzať takéto výživné, resp. je schopný si zabezpečiť taký príjem. Otec sa stretáva s maloletou približne raz do mesiaca, inak sa o dcéru vôbec nezaujíma. Matka má obavu nechávať dcéru samotnú s otcom, keďže, podľa nej, požíva omamné látky. Nie je vôbec pravda, že by akokoľvek bránila otcovi v styku s maloletou, avšak trvá na svojej prítomnosti. Stretnutia prebiehajú tak, že otec sa telefonicky ohlási, príde pred dom. Nechce ísť ani do vnútra, pritom vôbec nie sú medzi rodinou navrhovateľky a ním zlé vzťahy. Niekedy idú spolu na ihrisko. Sú spolu maximálne jednu hodinu. Od konca februára je zamestnaná v G. F.. Pracovná zmluva je na dobu neurčitú. Pracuje od 08:00 hod. do 14:30 hod., s príjmom 600 Eur mesačne. Daňový bonus jej bude vyplácaný raz do roka. Maloletá bude navštevovať tú istú materskú školu aj v septembri 2020. Neočakáva žiadnu zmenu na strane seba či maloletej. Matka uviedla, že otec maloletej má ukončené základné vzdelanie. Má 29 rokov. Poznajú sa 5 rokov. Spoznali sa v zamestnaní v O. Y. F.. Odporca čistil formy na bazény, s príjmom cca 600 - 700 Eur mesačne. Pracoval asi do septembra 2015. Následne bol zamestnaný, ale nevedela uviesť u koho. Neskôr pracovali spoločne v spol. I., odporca ako pracovník studenej kuchyne, 3 mesiace, s príjmom 500 Eur mesačne. Následne bol nezamestnaný. Opätovne sa zamestnal v spoločnosti O. Y. F. v roku 2017 do apríla 2017. Následne opätovne prestal chodiť do práce, zaspával. Ako taxikár začal pracovať v auguste 2019. Nevedela uviesť dôvod skončenia. Nespráva sa zodpovedne, čo vyplýva aj z toho, že matke, s ktorou žije neuhrádza nič na bývanie ani stravovanie. Súd predbežne posúdil, že je daný dôvod na úpravu práv a povinností k mal. G., keďže rodičia nežijú v spoločnej domácnosti a otec dobrovoľne neplní vyživovacia povinnosť, ako uviedol, z dôvodu, že matka bráni v jeho styku s dcérou. Otec potvrdil tvrdenia matky, že uhrádzal výživné vo výške 150 Eur mesačne. To, že matka, údajne, bráni otcovi v styku, nebolo preukázané, a toto samo o sebe nie je dôvodom pre neplatenie výživného. Otec neuviedol iné dôvody, pre ktoré by nebol schopný platiť obdobné výživné aj v súčasnosti. Súd odročil pojednávanie za účelom doplnenia dokazovania ohľadne príjmových a majetkových pomerov otca.

5. Podľa informácie z Policajného zboru sa otec mal. dlhšiu dobu nenachádza na adrese pobytu. Býva niekde v F., ale nepodarilo sa zistiť miesto jeho skutočného pobytu. Súd preto doručil návrh, ako aj všetky súdne listiny na adresu jeho pobytu evidovanú v registri obyvateľov, na ktorej si otec opäť zásielku neprevzal. Súd zároveň zverejnil listiny na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu podľa § 116 ods. 2 CSP. Na pojednávaní dňa 03.12.2020 súd pojednával v neprítomnosti otca mal., ktorému bolo doručené predvolanie na pojednávanie spôsobom podľa CSP, pričom otec svoju neúčasť opäť neospravedlnil. Po tom, čo prítomní nemali návrhy na doplnenie dokazovania, súd vyhlásil rozsudok tak, ako to vyplýva z jeho výrokovej časti.

6. Situácia na strane maloletej G.: Maloletá má tri roky. Navštevuje materskú školu v P. F.. Navštevuje metabolickú ambulanciu v V. raz ročne. Okrem toho je zdravá, máva bežné ochorenia. Jej mesačné výdavky sú: 8 Eur školné, 32 Eur strava v MŠ, strava doma 100 Eur, hygiena 30 Eur. Pomerná časť výdavkov na bývanie predstavuje položku 50 Eur. Súd nezohľadnil splácanie hypotekárneho úveru a poisťky na dom, keďže rodinný dom je vo výlučnom vlastníctve matky navrhovateľky, nie rodič. Ostatné výdavky (lieky/vitamíny, oblečenie/obuv) má maloletá bežné, primerané veku, ktoré súd ohodnotil sumou 40 Eur, ktorú považuje za primeranú. Teda spolu výdavky na maloletú sú vo výške 260 Eur.

7. Situácia na strane matky maloletej: Matka spolu s maloletou žijú v spoločnej domácnosti s matkou navrhovateľky a jej dvoma sestrami, jedna je ešte maloletá. Rodinný dom je vo vlastníctve matky navrhovateľky. Matka je zamestnaná v spoločnosti G. F. republika, v.o.s. s priemerným mesačným príjmom 612,13 Eur (príjem v mesiacoch 03,04,05,07,09 alebo 10/2020). V 08/2020 matka poberala nemocenskú dávku v sume 516,60 Eur. Je poberateľkou rodinných prídavkov na jedno dieťa v sume 24,95 Eur. Do marca 2020 poberala rodičovský príspevok v sume 370 Eur mesačne. Je zdravá, nemá inú vyživovaciu povinnosť. Mesačné výdavky na celú domácnosť sú: plyn 97 Eur, elektrina 37 Eur, vodné 23 Eur, TV, mobil, internet 105 Eur, hypotekárny úver 297 Eur, spotrebný úver 134 Eur, strava 450 Eur, drogéria 50 Eur, poisťka na dom 100 Eur, výdavky na mal. sestru navrhovateľky 150 Eur, cestovné: matka navrhovateľky 40 Eur, plnoletá sestra 150 Eur, matka maloletej 150 Eur, výdavky na psa 60 Eur. Maloletá sestra navrhovateľky navštevuje strednú odbornú školu v Z.. Plnoletá sestra má Crohnovu chorobu, s čím sú spojené vyššie výdavky na lekársku starostlivosť. Sestra pracuje a dosahuje priemerný mesačný príjem vo výške približne 700 Eur. Matka navrhovateľky má priemerný mesačný príjem v sume 768,51 Eur (príjem za mesiace 03-10/2020).

8. Situácia na strane otca maloletej: Otec má pobyt v rodinnom dome v F., ktorý je v spoluvlastníctve otca mal., jeho matky a brata v dôsledku dedičstva po nebohom otcovi. Otec sa však v tejto domácnosti nezdržiava. Mal by sa zdržiavať v F., súdu sa však nepodaril zistiť jeho pobyt. Otec mal. nie je evidovaný ako zamestnanec, nie je evidovaný ako nezamestnaný, nepoberá žiadne štátne sociálne dávky, dávku v hmotnej núdzi. Nemá inú vyživovaciu povinnosť. Je vlastníkom motorových vozidiel R. E., ktoré je odhlásené z evidencie od 04.11.2019 a D. Z., ktoré má v premávke od 13.05.2016, I. W., ktoré má v premávke od 23.09.2016, V. motocykel, ktoré má v premávke od 21.08.2017, X. P., ktoré má v premávke od 13.09.2019. Na predmetných vozidlách sú zaevidované exekútorские blokácie. Je vlastníkom nehnuteľností v katastrálnom území Y.epeň, P. F. a F.. Z potvrdenia o príjme bývalého zamestnávateľa L. B. vyplýva, že otec bol zamestnancom na základe dohody o pracovnej činnosti od 1/2017 do 5/2017 s priemerným mesačným príjmom 47,21 Eur a následne od 7/2017 do 11/2017 v sume 23,82 Eur. Z lustrácie vyplýva, že bol zamestnancom aj W. P. U. a.s. v období 6/2017 s príjmom 238,20 Eur brutto.

9. Súd na danú vec aplikoval nasledovné právne normy.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len "ZoR"), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1, 2, 4, 5 ZoR, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu..., najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

Podľa § 25 ods. 1, 3, 4 ZoR, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa čl. 5 ZoR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 až 6 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pri skúmaní schopností, možností, majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Podľa § 76 ods. 1 ZoR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 121 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

10. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh matky na úpravu práv a povinností rodičov k mal. G. je dôvodný, keďže rodičia mal. nežijú v spoločnej domácnosti, podľa tvrdenia matky približne dva roky, podľa tvrdenia otca od roku 2019 a otec neplatí na maloletú dobrovoľne výživné. Taktiež dochádza medzi rodičmi k rozporom ohľadne stretávania sa otca s maloletou. Matka tiež navrhla upraviť zastupovanie a spravovanie majetku maloletej.

11. Mal. G. pochádza zo vzťahu nezosobášených rodičov. Ich rodičovské práva a povinnosti neboli doposiaľ upravené súdnym rozhodnutím. Medzi rodičmi nebol spor o tom, že mal. G. bude zverená do osobnej starostlivosti matky. Súd nenachádza dôvod, pre ktorý by mal rozhodnúť v rozpore s návrhom matky, keďže ani kolíznym opatrovníkom neboli zistené žiadne nedostatky v jej osobnej starostlivosti. Súd preto návrhu vyhovel a zveril maloletú do osobnej starostlivosti matky.

12. Matka spočiatku navrhla zveriť právo zastupovania a spravovania majetku maloletej iba jej, avšak v priebehu konania navrhla tieto práva zveriť obom rodičom. Keďže otec nebol obmedzený súdom v uvedených právach, pričom ani z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by tak mal urobiť súd v tomto konaní, súd zveril tieto práva, v súlade s návrhom matky, obom rodičom.

13. Matka navrhla určiť otcovi povinnosť platiť výživné v sume 120 Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že otec uhradil dobrovoľne výživné vo výške 150 Eur mesačne, ktoré však prestal platiť vo februári 2020. Uviedol, že tak urobil z dôvodu, že matka bráni v jeho styku s dcérou. Súd v súlade s predbežným posúdením konštatuje, že táto skutočnosť sama o sebe nie je dôvodom pre neplatenie výživného. Súd považuje za odôvodnené a primerané výdavky na mal. v sume 260 Eur mesačne. Súd nenachádza žiaden dôvod, pre ktorý by sa otec nemal podieľať aspoň v polovici na úhrade týchto výdavkov. V prípade, že otec prispeje sumou 120 Eur mesačne, matka sumou 120 Eur mesačne, spolu s rodinnými prídavkami budú pokryté výdavky na maloletú. Návrhu teda bolo možné vyhovieť v otázke určenia vyživovacej povinnosti v celom rozsahu, keďže táto suma zodpovedá dosahovaniu aspoň minimálnej mzdy (580 Eur brutto). Otec netvrdí žiadne zdravotné dôvody, ktoré by ho obmedzovali vo výkone práce. Je tiež potrebné prihliadnuť na jeho majetkovú situáciu, spoluvlastníctvo nehnuteľností a výlučné vlastníctvo viacerých motorových vozidiel. Súd neprihliadol na exekúcie otca maloletej, keďže vyživovacia povinnosť má prednosť pred inými záväzkami otca. Na základe uvedeného súd vyhovel návrhu matky a určil otcovi výživné vo výške 120 Eur mesačne od podania návrhu. Z uvedeného dôvodu vznikol otcovi dlh na výživnom za obdobie 15.04.2020 do 30.11.2020 v sume 904 Eur ($7 \times 120 = 840, 4 \times 16 = 64$), ktorú sumu je otec povinný zaplatiť matke do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Je neakceptovateľné, že otec napriek návrhu matky, o ktorom mal vedomosť, ignoroval túto zákonnú povinnosť a neplatil k rukám matky žiadne výživné. Musel teda očakávať, že bude zaviazaný k plateniu výživného a mohol sa na takúto situáciu pripraviť. Nebolo by spravodlivé, aby matka čakala ďalšie mesiace na úhradu tohto dlhu na výživnom, keďže dlhodobo musela sama zabezpečovať úhradu všetkých výdavkov spojených so starostlivosťou o mal.

14. Matka navrhla upraviť styk otca z dôvodu jej obavy, že otec užíva omamné látky. Otec poprel túto skutočnosť, ale svoj nezodpovedný prístup k veci prejavil tým, že sa o konanie vôbec nezaujímal. Nепreberal poštu, neplnil výzvy súdu a nedostavil sa na pojednávania. Súd tak nemohol vylúčiť matkou tvrdené riziko a vychádzať z iných skutočností ako tých tvrdených matkou. Otec potvrdil jeho sporadické stretávanie sa s dcérou, konkrétne uviedol, že sa s mal. stretáva dvakrát do mesiaca. V šetrení pred kolíznym opatrovníkom uviedol, že by sa rád stretával s dcérou častejšie. Tvrdenie, že matka mu v styku bráni bolo matkou popreté. Otec neprodukoval žiadne dôkazy v tomto smere. Na základe uvedeného súd vyhovel návrhu matky. V takom prípade bude stretávanie sa otca s mal. upravené v širšom rozsahu v porovnaní so stretávaním sa otca s mal. doposiaľ, čím súd vyhovel aj jeho prianiu, aby sa mohol stretávať s dcérou častejšie. Otec bude musieť pri stretávaní sa s mal. strpieť prítomnosť matky. Otec súdu nepreukázal zodpovedný prístup, a tiež to, že je schopný sa starať o maloletú samostatne, keďže i doposiaľ tieto stretnutia prebiehali v prítomnosti matky. Súd preto vyhovel návrhu matky a upravil styk otca s maloletou tak ako to vyplýva z výroku IV. rozsudku.

15. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Na základe uvedeného súd rozhodol o trovách tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 362 CSP). Za každé spracovanie podania a jeho príloh v listinnej podobe a za spracovanie podania a jeho príloh v elektronickej podobe doručeného inak ako do elektronickej schránky súdu, ak zákon ustanovuje povinnosť doručovať podanie do elektronickej schránky súdu, bude uvedená osoba povinná zaplatiť súdny poplatok vo výške 20 eur. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Proti rozsudku nemôže účinne podať odvolanie ten, kto sa vzdal tohto práva po vyhlásení rozsudku.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané.

Odvolarie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolarie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 1, 2 CSP).

Odvolarie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolačný súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie (§ 122 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).